

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษาเกี่ยวพันโดยตรงกับการพัฒนาคุณภาพของคน ไม่ว่าจะเป็นในด้านจิตสำนึก ภูมิปัญญาความรู้ ความสามารถของคน ในการจัดการกับปัญหาต่างๆ และเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาต่างๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองการปกครองของประเทศ จากการจัดการศึกษาที่ผ่านมา ซึ่งโดยส่วนใหญ่ ในทางปฏิบัตินั้น ยึดในตัวหลักสูตรแกนกลาง รูปแบบการสอนออกมาในลักษณะยึดครู ยึดตำราเป็นสำคัญ ความรู้ความสามารถที่ผู้เรียนได้รับนั้นสามารถนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของชุมชนได้น้อยมาก การจัดการศึกษาของไทยในยุคปัจจุบันจึงมีการปรับการเรียนเปลี่ยนวิธีสอน ที่เน้นการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการนำภาคทฤษฎีลงสู่การปฏิบัติมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง ทำให้มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง ตลอดจนสามารถพัฒนาครอบครัว สังคม และประเทศชาติได้ (หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544)

นอกจากนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 66 กำหนดว่า บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชน ชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ย่อมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน และมาตรา 73 กำหนดว่าบุคคลมีหน้าที่รับ การศึกษาอบรม พิตักษะ ปกป้อง และสืบสานศิลปวัฒนธรรมของชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนั้นมาตรา 86 ได้กำหนดให้รัฐต้อง ดำเนินการส่งเสริมการประดิษฐ์ หรือการค้นคิดเพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ รักษาและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย รวมทั้งให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 7 กำหนดว่าในกระบวนการเรียนรู้ ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และมาตรา 23 กำหนดให้การจัดการศึกษานั้นต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา เน้นความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน เน้นความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา เน้นความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545, 14 สิงหาคม 2542, หน้า 5-12) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำวิชาความรู้จากสถานศึกษาไปปรับใช้ในท้องถิ่น หรือเพื่อเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อการศึกษาได้ด้วย ส่วนกิจกรรมนอกหลักสูตรนั้น หน่วยงานการศึกษาและองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนต่างก็เป็นการสนองนโยบายการศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษาเพื่อปวงชน ลักษณะของกิจกรรมก็เป็นการจัดเพื่อการศึกษาในท้องถิ่นนั่นเอง ส่วนเนื้อหาและรูปแบบของกิจกรรมก็มีหลากหลายเป็นไปตามจุดประสงค์และปรัชญาการศึกษาที่แต่ละองค์กรยึดเป็นสำคัญ

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขและมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ โดยมีจุดหมาย ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม ในด้านโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์การเรียนรู้ให้กว้างขวางหลากหลาย ทั้งทางด้านวิชาการและด้านอาชีพ การเสริมสร้างบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย ศักยภาพ เจตคติ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งจะนำไปสู่การดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 6) ดังนั้นการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจ เพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ ทักษะ ความสามารถพิเศษที่นำไปสู่ความเป็นเลิศ

หรือศิลปิน เป็นนักอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาไทยที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น จึงเป็นเรื่องสำคัญที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการ

อำเภอแม่สะเรียงเป็นอำเภอชายแดนที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศพม่าทางทิศตะวันตก ตลอดแนว ระยะประมาณ 166 กิโลเมตร มีชนบทรอบล้อมประเพณีศิลปปะพื้นเมืองแตกต่างไปจาก จังหวัดอื่นในภาคเหนือ เพราะได้รับอิทธิพลทางด้านวัฒนธรรมจากพม่าในการดำรงชีวิต สิ่งที่เห็น ได้ชัดเจนที่สุดคือ วัฒนธรรมเกี่ยวกับการแต่งกาย โดยในเทศกาลสำคัญผู้หญิงชาวแม่สะเรียงจะ แต่งกายอย่างสวยงามที่เรียกว่า เสื้อไต หรือไทยใหญ่ ซึ่งผลิตจากผ้าไหมแก้วลักษณะคือเป็น เสื้อไตแขนยาวมีการปักกลดลายที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว และมีการรวมกลุ่มของแม่บ้าน ผลิตเสื้อผ้าไตโดยเฉพาะเรียกว่ากลุ่มเสื้อไตบ้านโป่ง เมื่อมีการรวมกลุ่มกันผลิตเสื้อไตจึงทำให้มี เศษผ้าไหมแก้วเหลือใช้จำนวนมากนานวันเข้าจึงทำให้กลายเป็นเศษวัสดุที่ไม่สามารถนำมาใช้ ประโยชน์ได้ ผู้จัดทำหลักสูตรจึงเล็งเห็นว่าเศษผ้าไหมแก้วที่ไม่มีประโยชน์เหล่านั้นน่าจะนำมา ประดิษฐ์เป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถเพิ่มค่าให้กับเศษวัสดุและส่งเสริมเป็นอาชีพให้กับผู้ที่สนใจได้

โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา” ได้จัดทำหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง ผลิตภัณฑ์เพิ่มค่า ผ้าไหมแก้ว ในชุมชนนางงามประดิษฐ์ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นหลักสูตรที่ผู้ศึกษาจัดทำได้พัฒนาขึ้น ตามสภาพความต้องการของหน่วยงานและชุมชนในท้องถิ่นอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อให้นักเรียนที่มีความสนใจการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมแก้วที่เหลือใช้ นำมาประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มคุณค่า ในการดำเนินการ ทางโรงเรียนได้มีแนวทางในการที่จะประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์ ออกแบบผลิตภัณฑ์ เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้พบเห็น ดังนั้น กลุ่มผู้จัดทำจึงมุ่งเห็น ความสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำผ้าไหมแก้วที่เหลือใช้นำมา ประดิษฐ์เป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ และกระตุ้นให้นักเรียนได้ร่วมกันคิดสร้างสรรค์ เป็นกระบวนการที่เน้น ให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง เกิดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่กระจายอำนาจให้สถานศึกษาดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยจัดทำรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมถึงการจัดการศึกษา ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของนักเรียน

จากเหตุผลดังกล่าวคณะผู้ศึกษาค้นคว้า จึงมีความเห็นร่วมกันที่จะพัฒนาหลักสูตร ฝึกอบรม เรื่อง ผลิตภัณฑ์เพิ่มค่าผ้าไหมแก้ว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเศษผ้าไหมแก้วที่เหลือใช้มา ประดิษฐ์เป็นผลิตภัณฑ์ ให้นักเรียนเกิดทักษะในการปฏิบัติงาน เกิดความคิดสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่ม มูลค่าของผลิตภัณฑ์ สามารถเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการฝึกปฏิบัติสู่ผู้อื่นได้ ตลอดจนสามารถทำงาน

ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จัดเป็นการวางแผนเพื่อรองรับผลผลิตของโครงการ ซึ่งในระยะยาวอาจจะพัฒนาไปสู่การสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่นักเรียน ครอบครัว และชุมชนต่อไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาค้นคว้ามุ่งหมายหลัก คือ เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องผลิตภัณฑ์เพิ่มค่าผ้าไหมแก้ว โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง ผลิตภัณฑ์เพิ่มค่าผ้าไหมแก้ว
2. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง ผลิตภัณฑ์เพิ่มค่าผ้าไหมแก้ว
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตามหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง ผลิตภัณฑ์เพิ่มค่าผ้าไหมแก้ว

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทำให้ได้

1. หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง ผลิตภัณฑ์เพิ่มค่าผ้าไหมแก้ว
2. นักเรียนมีความรู้ ทักษะการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมแก้ว มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถออกแบบและสร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ได้
3. นักเรียนมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เหมาะสม
4. นักเรียนมีทักษะในการนำเสนอสามารถจัดนิทรรศการเพื่อถ่ายทอดความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติให้กับชุมชนได้
5. ชุมชนสามารถใช้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมแก้ว

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องผลิตภัณฑ์เพิ่มค่าผ้าไหมแก้ว

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ในการตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบของเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องผลิตภัณฑ์เพิ่มค่าผ้าไหมแก้ว

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 การสร้างเอกสารหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง ผลิตภัณฑ์เพิ่มค่าผ้าไหมแก้วซึ่งประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมาย ฝั่งมโนทัศน์หลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร คำอธิบายหลักสูตร แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เกณฑ์การจบหลักสูตร โดยเนื้อหาที่นำมาใช้ในการจัดทำหลักสูตรเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมแก้ว การออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมแก้ว และการนำความรู้จากการฝึกปฏิบัติไปสู่การจัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่แก่ผู้อื่น

2.2 การสร้างเอกสารประกอบหลักสูตร ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร ฝึกอบรม เรื่อง ผลิตภัณฑ์เพิ่มค่าผ้าไหมแก้ว จำนวน 5 แผน ตามหน่วยการเรียนรู้ในโครงสร้างหลักสูตร ซึ่งแต่ละแผนประกอบด้วย สารระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ความคิดเห็นที่มีต่อความเหมาะสมขององค์ประกอบของเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง ผลิตภัณฑ์เพิ่มค่าผ้าไหมแก้ว

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเรื่องผลิตภัณฑ์เพิ่มค่าผ้าไหมแก้ว

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 – 3 ที่เรียนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมชุมนุมงานประดิษฐ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 จำนวน 30 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 การสอนตามหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องผลิตภัณฑ์เพิ่มค่าผ้าไหมแก้ว

2.2 การศึกษาทักษะของนักเรียน และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 โดยทักษะที่ศึกษา มีดังนี้

2.2.1 ทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนในด้านการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ปฏิบัติงานตามขั้นตอน/แผน ความปลอดภัยระหว่างการทำงาน การจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ และความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร

2.2.2 ชิ้นงานของนักเรียนในด้านความแปลกใหม่ ความเป็นเอกลักษณ์ และความเหมาะสมในการนำไปใช้

2.2.3 ทักษะการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าของนักเรียนในด้านการใช้ภาษา ความถูกต้องชัดเจนของเนื้อหา บุคลิกท่าทาง วิธีการนำเสนอ การตอบคำถาม

2.2.4 ทักษะการจัดนิทรรศการของนักเรียนในด้านการวางแผน การทำงาน การประชาสัมพันธ์ การนำเสนอผลงานและการตอบคำถาม การสาธิต การประเมินผล

2.2.5 การทำงานเป็นทีมของนักเรียนในด้านการวางแผนการทำงาน ความร่วมมือ ร่วมใจ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การรับฟังและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และบรรยากาศในการทำงาน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

1) ทักษะการปฏิบัติงาน 2) ผลการประเมินชิ้นงาน 3) ทักษะการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า 4) ทักษะการจัดนิทรรศการ 5) ทักษะการทำงานเป็นทีม

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องผลิตภัณฑ์เพิ่มค่าผ้าไหมแก้ว

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-3 ที่เรียนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ชุมนุมงานประดิษฐ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 จำนวน 30 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง ผลิตภัณฑ์เพิ่มค่าผ้าไหมแก้ว ในด้านการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมแก้ว ความเหมาะสมของระยะเวลา สื่อและแหล่งเรียนรู้ และความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้ตามหลักสูตร

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องผลิตภัณฑ์เพิ่มค่าผ้าไหมแก้ว

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง ผลิตภัณฑ์เพิ่มค่าผ้าไหมแก้ว หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนที่ส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมแก้ว การออกแบบผลิตภัณฑ์ รวมทั้งวิธีการนำความรู้จากการฝึกปฏิบัติไปสู่การจัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่แก่ผู้อื่น ที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นซึ่งได้จัดเสนอไว้ในเอกสารหลักสูตร

และเอกสารประกอบหลักสูตร โดยหลักสูตรนี้มุ่งเน้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขอบข่าย กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในส่วนของ การสร้างจิตสำนึกในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และมีค่านิยมที่ดีงาม

1.1 เอกสารหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง ผลิตภัณฑ์เพิ่มค่าผ้าไหมแก้ว หมายถึง มวลประสบการณ์ ทักษะ กิจกรรม ที่คณะผู้ศึกษาวางแผนไว้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ มีองค์ประกอบ คือ หลักการและเหตุผล วิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมาย ผังมโนทัศน์ หลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและ ประเมินผล โดยได้จัดทำเป็นรูปเล่มไว้ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในหลักสูตรนี้

1.2 เอกสารประกอบหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง ผลิตภัณฑ์เพิ่มค่าผ้าไหมแก้ว หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง ผลิตภัณฑ์เพิ่มค่า ผ้าไหมแก้ว ที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นตามโครงสร้างหลักสูตร จำนวน 5 แผน ซึ่งแต่ละแผนมี องค์ประกอบ คือ สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

2. การประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมแก้ว หมายถึง การนำผ้าไหมแก้วมาเป็น ส่วนประกอบในการประดิษฐ์ กีบติดผม เข็มกลัดติดเสื้อ ดอกกล้วยไม้แคทริยา เอื้องผึ้ง ฟ้ามุ่ย ช้างกระ และดอกกุหลาบ ตามขั้นตอนและวิธีการ

3. ทักษะการปฏิบัติงาน หมายถึง ความสามารถของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในด้านการ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ ปฏิบัติงานตามขั้นตอน/แผน ความปลอดภัยระหว่างการทำงาน การ จัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ และความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร ซึ่งวัดได้จากแบบประเมินทักษะ การ ปฏิบัติงานที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น

4. ชิ้นงาน หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สร้างขึ้นสามารถแสดงให้เห็นถึง ความแปลกใหม่ ความเป็นเอกลักษณ์ และความเหมาะสมในการนำไปใช้ ซึ่งวัดได้จาก แบบประเมินชิ้นงาน ที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น

5. ทักษะการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า หมายถึง ความสามารถของผู้เข้ารับการ ฝึกอบรม ในด้านการใช้ภาษา ความถูกต้องชัดเจนของเนื้อหา บุคลิกท่าทาง วิธีการนำเสนอ การตอบ คำถาม ซึ่งวัดได้จากแบบประเมินการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า ที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น

6. ทักษะการจัดนิทรรศการ หมายถึง ความสามารถของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในด้าน การวางแผน การทำงาน การประชาสัมพันธ์ การนำเสนอผลงานและการตอบคำถาม การสาธิต การประเมินผล ซึ่งวัดได้จากแบบประเมินทักษะการจัดนิทรรศการที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น

7. การทำงานเป็นทีม หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในด้านการวางแผนการทำงาน ความร่วมมือร่วมใจ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ การรับฟังและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และบรรยากาศในการทำงาน ซึ่งวัดได้จากแบบประเมินการทำงานเป็นทีมที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น

8. เกณฑ์ร้อยละ 75 หมายถึง คะแนนความพอใจที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้ากำหนดขึ้นโดยพิจารณาจาก คะแนนการประเมินด้านทักษะปฏิบัติงาน ชิ้นงาน ทักษะการนำเสนอผล การศึกษาค้นคว้า ทักษะการจัดนิทรรศการ การทำงานเป็นทีม ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม

9. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกด้านบวกของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง ผลิตภัณฑ์เพิ่มค่าผ้าไหมแก้ว ด้านแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ความเหมาะสมของระยะเวลา สื่อและแหล่งเรียนรู้ และความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งวัดได้จากแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม หลักสูตรฝึกอบรมเรื่องผลิตภัณฑ์เพิ่มค่าผ้าไหมแก้ว ที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น